

2607

הכנסת השביעית
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 188

מישיבת ועדת החנוך והתרבות
יום ב' ג' אדר א' תשל"ג - 5.2.73, שעה 11.00

נ כ ח ו :

חברי הועדה:
א. רימלס - היו"ר
נ. אליעד
ז. הרמן
א. כץ
ש. לויין
מ.צ. נריה
ב. שחור

מזומנים:
ו. איתן - יושב-ראש רשות השידור
ש. אלמוג - מנכ"ל רשות השידור
א. חסיין - עוזר שר החינוך לעניני הסברה
א. אבנר - דובר רשות השידור
ד. בלוך - יו"ר אגודת העתונאים בירושלים

מזכירת הועדה: דנה פלד

קצרניח: מ. איזנברג

סדר-היום: "אופן עריכתן של תכניות" מבט לחדשות
בטלביזיה - הצעה לסדר-היום של ח"כ
י. תמיר.

=====

היו"ר א. רימלט:

אני פותח את הישיבה.
אנו ממשיכים

רשות הדיבור למר בלור.

ד. בלור:

אני רוצה להתייחס לכמה שאלות שנשאלו על ידי חברי הועדה בישיבות הקודמות, ובחלקן הופנו גם אלי, בכל הנוגע לדברים השייכים לצד של האגוד המקצועי בנושא של רשות השידור.

חבר הכנסת כץ שאל, האם לפי הערכת העובדים, רשות השידור היום עצמאית יותר מאשר באותה תקופה שקול-ישראל היה מחלקה במשרד ראש הממשלה. אני חושב שהחשובה היא ברורה ומוחלטת, שאין כל מקום להשוואה בין החקופה שקול-ישראל היה מחלקה במשרד ראש הממשלה ובין החקופה של היום; אין כל ספק שלשות השידור היום עצמאית לאין שור ממה שהיתה באותה תקופה. כמובן, יכולה להיות דיעה שמה שהשפיע היה לא רק עצם הקמת הרשות, אלא שנוי מסויים באווירה הפוליטית הפנימית במדינה, שהתחיל בתקופת כהונתו של ראש הממשלה המנוח אשכול. אבל העובדה היא שאין היום קווים סמויים מבחוץ ישר אל שולחנו של עורך זה או אחר; אין "רשימות שחורות" מבחוץ או הכתבות מבחוץ. ואין כל ספק שהנהלת הרשות, הועד המנהל והמנהל הכללי מונעים התערבות ישירה מבחוץ, ומהווים מסננת של פניות מבחוץ ובלתי מחצים שאינם מוצדקים. מבחינה זו אינני חושב שיש חילוקי דיעות בין העובדים ובין הנהלת הרשות לגבי הצורך לשמור על מסגרת זו, לשמור על קומה של רשות השדור כגוף עצמאי. עם כל הבקורת שיכולה להיות על דברים אחרים - על סדרי ניהול או על בעיות אחרות בתחום יחסי עבודה - אין שום חילוקי דיעות בעניין זה, שצריך לחזק את הרשות ולשמור על עצמאותה.

מבחינה זו אינני חושב שחוק רשות השידור כשלעצמו טעון שנויים עקרוניים ויסודיים. יכול להיות שהיינו שמחים, אילו אותו סעיף הודן בתנאי העבודה ברשות, שהוא פשרה המשאירה את האוצר ונציבות שירות המדינה בחצי רגל בפנים, היה משתנה. והיתה ניתנת לרשות יד חפשית בקביעת סדרי העבודה השונים במוסד בעל אופי....

היו"ר א. רימלט:

הכוונה היא לענייני שכר?

ד. בלור:

לא רק ענייני שכר; גם עניינים שבמבנה ותקנים. לגבי עצם החוק בקוויו העקרוניים, אינני חושב שמצד העובדים יש דרישה לשנויים. רוב הדרישות לשנויים הן לגבי דברים המתבצעים במסגרת החוק.

לשאלתו של חבר הכנסת בעניין הועדים וסולם שכר אחיד - נעשתה בשנה האחרונה פעולה לאחוד הועדים של העובדים המשובצים בדירוג העתונאים. ואמנם היום יש ועד אחד בטלוויזיה לעומת 3-4 ועדים שהיו קיימים. ואגודת העתונאים עומדת על כך שיהיה ועד עובדים אחד לעובדי דירוג העתונאים. השאלה, אם אפשר לאחד ועדים בדירוגים אחרים היא מסובכת יותר. אינני בטוח אם עובדים המשובצים בסולמות שכר אחרים, חלקם לפחות, היו רוצים בשנוי. השאלה היא, באיזו מידה העובד רואה קידומו רק בתחום הרשות? אם ישנם עובדים בדירוג טכנאים או מהנדסים וכולם היו נכנסים לדירוג האחיד, ואחד מהם היה רוצה לעבור במרוצת הזמן למוסד אחר, העובדה שלא היה משובץ בדירוג המקצועי שלו היתה מפריעה לו מבחינת הוותק המקצועי. ואינני חושב שרשות השידור צריכה להיות החלוצה בקביעת שיטת שכר אחיד לכל בעלי המקצועות ובביטול הוותק המקצועי.

מכל מקום אגודת העתונאים לא התנגדה לשיבוצם של עובדים נוספים בדירוג העתונאים. כמובן שאיננו מקבלים כל מי

שמשובץ בדירוג העתונאים כחבר באגודת העתונאים. אם תהיה הצעה, ואם גופים אחרים יסכימו, מבחינתנו לא תהיה התנגדות לשבוץ עובדי ההפקה ועובדי השדור בדירוג העתונאים.

חברת הכנסת הרמך העלתה שאלת הסגל הקבוע מול סגל לא קבוע. שאלה זו מסובכת בגלל החנאים המיוחדים של המשק הישראלי. השיטה לפיה רוב עובדי הטלוויזיה אינם קבועים, מתאימה למדינה הרבה יותר גדולה בה קיים שוק גדול במקצוע; קיימות תחנות טלוויזיה רבות, קיימות תחנות רדיו רבות וקיימות חברות הפקה רבות. ולאדם יש אלטרנטיבות! הוא יכול היום לעבוד בתחנת טלוויזיה זו ומחר בתחנת טלוויזיה אחרת. כאשר קיים שוק מצומצם ותחנת טלוויזיה אחת, השאלה היא, מה אנו יכולים לומר לאדם שמוחזק על פי חוזים תקופה של 10-15 שנה, והקדיש מיטב שנותיו לעבודה זו, ומסיבה זו או אחרת כעבור 10-15 שנה מחליטים להפסיק את החוזה אתו, לאן הוא ילך? בארצות-הברית הוא יכול לעבור לתחנת טלוויזיה אחרת. מה יעשה כאן, כאשר זה מקצוע וכאשר הגיע לגיל בו הסבה מקצועית היא קשה ומסובכת מאד? מאידך אין התנגדות להעסקת עובדים על פי חוזים מיוחדים. אם ישנם אנשים המעוניינים לעבוד על פי חוזים מיוחדים - וישנם כאלה - אין התנגדות לכך. והדבר מתאפשר על פי חוק רשות השידור.

הועלתה החזה של ד"ר גורביץ לגבי האוטונומיה של העתונות. התפיסה שהעלה ד"ר גורביץ מנוגדת לתפיסה של העתונאים והעתוננים בישראל. התביעה של העתונאים לאוטונומיה אינה תביעה נגד בקורת, אלא תביעה נגד התערבות שירותית מוסווית, נגד הפעלת לחצים בדרכים בלתי חוקיות. אבל בעתונות שום עתונאי איננו אדון לעצמו.

ואינו רוצה באוטונומיה?

היו"ר א. דימלט:

ד. בלור: אוטונומיה איננה התנגדות לסמוך העורך או סמכות המערכת או סמכות המוציא לאור. האגוד הארצי של עתונאי ישראל קיבל החלטה מפורשת שסמכותו של הערך לפסול מאמרים. זכותו של עתונאי, שמאמר שלו נפסל בגלל העובדה שהשקפתו הפוליטית אינה תואמת השקפתו של עורך העתון, לפרסום מאמר זה בעתון אחר. אבל אין התנגדות לסמכות העורך. ואם נגזור גזרה שווה על רשות השידור, אין התנגדות מצד עובדי רשות השידור לסמכות של רשות השידור, לסמכות של המנהל הכללי או של מנהלי היחידות השונות, לסמכות של ההנהלה, לקבוע הנחיות, לפסול או לאשר דברים. לפעמים הטענה היא שאין מספיק פיקוח והכוונה צבורית שנעשית בגלוי. ואין שום התנגדות מבחינת העובדים לפיקוח צבורי נאות במסגרות הקיימות. לפי החלטת הממשלה הסמכות היא לסמכות של המנהל הכללי, ואין שום התנגדות לסמכות של המנהל הכללי בתחומים אלה. ואינני חושב שצבור העובדים ערער על הסמכויות הללו.

במירה שאני יכול להעריך את הבעיות שצבור העובדים מעלה בתחומים של יחסי עבודה ופיקוח, אלו הן בעיות הנוגעות לצד המבני של רשות השידור, באיזו מידה המבנה הארגוני של רשות השידור מאפשר את הפעולה התקינה של העובדים ואת יכולתם לבצע את התפקידים המוטלים עליהם תוך פיקוח צבורי סביר ונאות בהתאם לחוק רשות השידור.

אם לסכם, העובדים אינם מתנגדים לחוק הקיים, ולסמכויות שהחוק העניק לגופים השונים של רשות השידור; ואינם מתנגדים לבקורת ולפיקוח צבורי במסגרת החוק.

תודה למר בלור.

היו"ר א. דימלט:

רשות הדיבור למר חסיין.

א. חסיין:

היות והועדה הרחיבה את היריעה והעמיקה אותה, ארשה לעצמי להעיר 3 הערות על הויכוח סביב

רשות השידור.

אני חייתי שנתיים וחצי בארץ בעלת תרבות טלוויזיונית רחבה - ארצות הברית; ובקרתי במספר ארצות שאנו נוהגים ללמוד מהן - שוודיה ודניה. בין היתר ניסיתי ללמוד שם נושא הטלוויזיה. ונדמה לי שאי-נחת מהטלוויזיה בחוגים שכל אלה המשתתפים בעצוב דעת הקהל משתייכים אליהם, קיים בכל מקום; יש מקומות שבהם אי-הנחת פחות חריף, ויש מקומות בהם אי-הנחת יותר חריף. אבל אלמנט זה קיים בכל מקום. יש חוגים שהתרגלו לראות תכניות מסוימות וכל היתר אינו מעניין אותם. אבל בחוגים המשכילים יש אי-נחת.

כבר נאמר על ידי מנכ"ל רשות השידור, ולא רק על ידו, שאנו קפצנו מהר מאד - לא למעשה אלא בדעת הקהל - מדבר נסיוני לדבר של קבע. אנו שופטים את הטלוויזיה כ"בחור מגודל". בשוודיה, ארץ בעלת משאבים ובעלת מסורת קולנועית מפותחת 4 שנים ראתה את הטלוויזיה כטלוויזיה נסיונית. לבי. בי. סי לקח שנים עד שידעו לעשות דרמה. נדמה לי שכולנו מסכימים שנעשה אצלנו נסיון שצריך היה להעשות, וזה דבר חיובי שהטלוויזיה פנתה אליו. אינני רוצה להשתמש בנימוק שהביא הג'רוזלם פוסט, שבעצם גם "הבימה" אינה מצליחה בהעלאת דרמה ישראלית. אחרי ככלות הכל, כמה במאי טלוויזיה בארץ העמידו לפני כן מחזה בטלוויזיה? כמה שחקנים שלנו שיחקו בטלוויזיה? נעשה נסיון שבשעתו לא הצליח אבל אחר כך למדו ממנו ועשו דבר טוב. אני מתכוון ל"חדווה ואני". בנסיון הראשון חשבו שאפשר למתוח סדרה. נסיון זה לא עלה יפה. אחר כך עשו דבר מגובש של שעה וזה היה טוב.

בתחומים רבים הדברים עדיין בגדר נסיון. וצריך לראותם כדברים נסיוניים ולא לראותם כמוצר מוגמר של מפעל וותיק שהוא 100%; הוא איננו 100%.

אנו מתחבטים לגבי אופייה של תכנית ביום ששי. ניסינו קונספציה אחת וקונספציה שניה. בתחום זה איננו יכולים ללמוד מארצות אחרות. להם יש תכניות דתיות; הם נותנים דרשה, מקהלה ושירי דת. איך לתת תכניות בעלות צביון של שבת לאנשים שפותרים מקלט הטלוויזיה בשבת, בעלות מסורת ותרבות יהודית, זו שאלה שאנו מתלבטים בה.

ועוד הערה על אופי רשות השידור, שצריך להביאו בחשבון כרקע. באורגניזציות שונות הכוח הממשי נמצא בחוליות השונות של ההיררכיה. ברדיו ובטלוויזיה הרבה כוח ממשי נתון בידי הדרגים הנמוכים. הייתי אומר: זו אורגניזציה של סגנים; לא של גנרלים, ולא של תת-אלופים אלא של סגנים; מי שיוצא עם הצוות, כמה שלא תדריך אותו ותבקר אותו, בסופו של דבר, יש לו השפעה על המוצר המוגמר. צריך להביא בחשבון שכל כמה שלא יתדרכו מלמעלה הרבה מאד תלוי באלה שעושים את הדברים בחוץ. אחד הצלמים אמר פעם: אתם תתדרכו, ואני אצלם מי שאתם רוצים שאצלם, אבל איך הוא יצולם, אני אקבע. מכאן שיש צורך בסלקציה של עובדים.

היו"ר א. רימלט: מה זאת אומרת סלקציה של עובדים? הרי יש לך עובדים נתונים.

א. חסיין:

זה אחד הקשיים. לא רמתי דברים שלכולם יש פתרונות. אני רוצה שבדיון זה נהיה מודעים לפרולמטיקה היסודית. אי אפשר לראות את המוצר הסופי אלא כמוצר נסיוני.

יש דבר נוסף, שאולי הוא אופייני לנו ואופייני לכל מקום שבו מוכנסת הטלוויזיה במהירות עצומה. לפני 4 שנים היו מקלטי טלוויזיה לאחוז קטן מהאוכלוסייה; היום יש טלוויזיה ל-70% מה אוכלוסייה. והכל מודדים על פי תכניות שנעשות בארצות עם טלוויזיה הרבה יותר מפותחת ותוך רגישות פנטסטית.

אביא דוגמה ממקרה שקרה לי. היה משדר על מטולה. ראיתי את המשדר בפעם הראשונה ולא התרשמתי כל כך רע. החלו להגיע תלונות על המשדר. רשמתי את התלונות, וביניהן היו תלונות, מדוע לא הראו צעירים במטולה ומדוע הראו את החלק העתיק של מטולה. ראיתי את המשדר פעם שניה ורשמתי כמה פעמים הופיעו צעירים. זה היה סרט די בינוני ששיקף את מטולה טוב בעיני מי שאינו מטולאי. זו רגישות אחת.

רגישות שניה היא לגבי החדשות. קחו כמה עתונים טובים ותראו שב-70-80% הם מורכבים מאותו חמר; הם מקבלים ידיעות מאותן סוכנויות ידיעות ומאותן מסיבות עיתונאים. אף על פי כן אתה מוצא שנושא מסויים מקבל כותרת ראשית בעתון אחד וכותרת קטנה בעתון אחר. וזה לא מתוך כוונות פוליטיות. אלו נטשטשו היום לגמרי. אם תסתכלו על הניו-יורק-טיימס והושינגטון-פוסט תראו שהסלקציה אחרת. שם יושב אדם בפחות מתח ועושה סלקציה והוא קובע פחות או יותר סולם העדיפויות. לא תמיד זה עולה בקנה אחד עם מה שאני אוהב. אבל זה לגיטימי. בכל המדינה הזאת אין מנוס אלא לתת חופש ברירה לעורך.

את הטלוויזיה והרדיו בישראל מחזיקים האנשים הצעירים בעבודות השדה. אינני יודע כמה מכם קראו את הרשימה של מגד על האיש הצעיר היום. היו ברשימה זו כמה דברים מאירי עינים על האיש הצעיר היום. אלה הם הרפורטרים בעתונות, ברדיו ובטלוויזיה. וכל החידושים - וצריכים להיות תדוכים ואנו מחייבים את העובדים המתקבלים בבקאות ובהבנת התדרוך - לא ישנו את האיש.

אגב, לא כל מלה בטלוויזיה משפיעה. אדם אינו משנה דיעותיו רק משום שאדם מסויים דיבר בטלוויזיה והופעתו הייתה מוצלחת.

אני מעיז להיות בלתי פופולרי ולומר, כי מה שמופיע אצלנו על מסך הטלוויזיה איננו כל כך גרוע. יושב-ראש הועדה היה לו הכבוד לומר מעל מסך הטלוויזיה שהוא נהנה משתי תכניות. אני מוכן לציין עוד תכנית שנהנים מהן. ואינני מדבר על תכניות שהתברגו בתוך הווית הצפפיה הטלוויזיונית של אזרחי ישראל ואין מערערים עליהן; אף זה אומר שלא יכולה להיות תכנית אחת טובה יותר ותכנית שניה טובה פחות.

"חיים שכאלה" זה חידוש של השנה האחרונה. זוהי תכנית טובה. אני חושב ש"קלעים" המחודש, זוהי תכנית טובה. אני חושב שבסרטי היבוא חל שפור. ב"חדשות" בכלל יש שפור. בתכניות הספורט, עם ההעברה החייה של משחקים - חל שפור. אני חושב שהתכנית "רקע 1972" שהוחל בה השנה, היא תכנית טובה. גם לקהל הסלקטיבי היא תכנית טובה. סרטי תעודה המיובאים הם טובים.

להוציא את ה"חדשות" אנו משדרים בעברית 18 שעות בשבוע. באוכלוסייה כל כך מגוונת עם טעמים כל כך מגוונים אם אדם נהנה מ-5-6 שעות, הוא מקבל כל מה שהטלוויזיה יכולה לתת. אני מסתכן ואומר: רוב רובה של האוכלוסייה מחמש שעות אלו נהנה, לומד ומחכים.

טרחתי להביא תוצאות הסקר האחרון: ולפני שאביא את הנתונים אני חייב לומר שאחת המכות שלנו היא שיטת הצופים גם במה שאינו מכוון אליהם. יש תרעומת על שדור קנצטר: אבל הקונצרט לא היה מכוון לאלה שהתרעמו. שדרו את "החולה המדומה" של מולייר. אתה שומע מהאינטלגנציה: "אה, סוף סוף". ואילו מעמך אתה שומע: מדוע משדרים מחזה כזה בליל שבת. זה לא היה מכוון ל-100 אחוז של הצופים.

בתכניות בידור חו"ל צופים 87%; מחייבים אותן 48.3%. רק 11.5% אינם מוצאים בהן עניין.

א. חסיין:

כי פותחים את המקלט וצופים.
בתכנית כמו "מוקד" צופים 87.4%; 9.1%
אינם מרוצים; אבל פותחים את המקלט ומתרגזים. תכניות דרמה רואים
60%. יש תכניות שאינן מיועדות ל-60% של האוכלוסיה. אלה שלהם אינן
מיועדות תכניות אלו מסתכלים בכל זאת ומתרגזים, ומכאן הבקורת.

לעומת זאת על דברים טובים בקושי נשמעת

מלה טובה.

היו"ר א. רימלס:

כל כמה שהאינטלגנציה גבוהה יותר, הצפיה
היא סלקטיבית יותר. לכן אחוז הצפיה
אינו מלמד על הבקורת. ואני מבין שהנשאלים נתבקשו להביע חוות דעת
על תכניות הדרמה במשפט אחד.

א. חסיין:

אני יודע שהמכון שערך את הסקר משתדל שלא
לשאל את הנשאלים מה הם חושבים, אלא על
דברים עובדתיים ועל ידי כך לראות את יחסם לעניין. השאלה היתה - מוצא
עניין בתכנית? קשה להעלות על הדעת שיהיה שבר אחוז של האוכלוסיה
שיאמר שמוצא עניין בתכנית דוקא משום שהיא רעה; לכן חלקו את הנשאלים
לשלוש קטגוריות: א) מוצאים עניין; ב) לעתים כן ולעתים לא; ג) לעתים
רחוקות או בכלל לא. אינני רוצה לומר שזה השיפוט הבלעדי. אם
בתכנית קונצטר או בתכנית על ליאונרדו דה-ווינצ'י לא היו צופים
רבים, לא הייתי מסיר את התכנית.

הטלוויזיה היא מצרך המוני שנועד להמונים.
יש סלקציה, אחת מגוון לחוג זה ולחוג זה. מאותן 18 שעות שצריכות לכלול
משדרים לנער, משדרי מורשה, תרבות, בידור, חנוך, השכלה ומוסיקה,
אם אדם נהנה מ-5-6 שעות, פחות או יותר השגנו מה שאנו רוצים.

אם אעשה בחינה נוספת של מה שמופיע על המסך,
וזו הדרך לשפוט את הטלוויזיה - לפי אמת מינה של קל ורציני - וזה
מושג כולל, לא מדויק אמנם אבל מושג כולל שיש לו משמעות - איך
לי ספק שאנו יותר רציניים מכל התחנות במערב.

אמת מידה אחרת היא חמר מקורי וחמר חוץ.
בקנדה יש תחנת טלוויזיה שבה חצי שעה מופיעה מראינת המראינת
איש מהמקום, וכל יתר התכניות קוננים. זה קל מאד. אבל כך אינך יוצר
טלוויזיה. כך אתה מעתיק טלוויזיה. אנו רצינו ליצור טלוויזיה.
בתכניות בעברית חמשים אחוז חמר מקורי וחמשים אחוז חמר מהחוץ.
בתכניות בערבית 42 יבוא והיתר מקומי. זה ברור, כי ככל שהתכנית
ארובה יותר חלקו של החמר המיובא גדול יותר. אבל בסך הכל 53%-54
מהתכניות הן תוצרת מקומית. והתוצרת המקומית הל עליה הכלל של לימוד
ונסיון. בשוודיה החלוקה בין חמר מקומי וחמר מיובא היא 50%-50.

היו"ר א. רימלס:

בשוודיה יש שני ערוצים.

הצפיה אינה מעידה על הטיב. הואיל והטלוויזיה
משדרת רק מספר שעות ביום, האנשים היכולים לסגור את הטלוויזיה,
הם אחוז קטן של האוכלוסיה. האנשים שצריך לשפר את טעמם, דוקא הם צופים
בכל התכניות. ערכתי סקר מתוך שיחות עם אנשים בשיכון שלי. ואני יודע
מי סוגר את הטלוויזיה וקורא ספר או מעדיף תיאטרון. אבל יש אוכלוסיה
שאינה מעדיפה שום דבר על הטלוויזיה.

א. חסיין:

הפתרון הבסיסי הוא בהגדלת מספר שעות השידור
ובאפשרות של פתיחת ערוץ שני. בינתיים אנו
מדברים על מה שיש לפנינו. ואני חושב שאם עורכים סקר בשלוש הקטגוריות
שציינתי, אני חושב שהוא נותן לנו אינדיקטור על מידת העניין של
האוכלוסיה.

יש והבקורת נשמעת מתוך אי-ידיעה ומתוך
בורות. לדוגמה, עתונאי שמע שבארצות הברית מכסות תחנות הטלוויזיה
הגדולות את ועידות הדמוקרטים והרפובליקנים. אני יודע שהם אינם

יודעים כיצד לצאת מהצרה הזאת. קם עתונאי זה ושאל: מדוע לא כיסתה הטלוויזיה את דיוני מרכז מפלגת העבודה? גם בורות זו יוצרת אווירה מסביב לטלוויזיה.

עולה מברית המועצות ביקש להתקבל לטלוויזיה. הוא בא עם רקורד עשיר; הוא עבד ב"מוס פילם", עשה קואופרודוקציה עם איטליה. ערכנו לו סיור בטלוויזיה כדי שיראה ויתרשם לפני שיגיד אם הוא רוצה בתפקיד שהוצע לו. בין היתר אמרו לו: יש קשיים עם העובדים, יש חיכוכים בין עובדים; הוא אמר: זה הדבר הראשון שיש בכל מוסד כזה; אתם חושבים שבמוסקווה זה אחרת?

אם רוצים להשוות טלוויזיה, צריך להשוות אותה לעתונות ולתיאטרון. לעפמים לא רחוקות יש קורלציה בין היצור טוב ובין אגוצנטריות. זה חל על עתונאים ועל אנשי תיאטרון וקולנוע. כאשר את כל אלה צריך להכניס לריאורגניזציה אחת, ברור וטבעי שיש חיכוכים. אני מביא זאת כמרכיב למחשבה בעת שמעריכים ושופטים כערכם את הדברים.

עד כאן הערות כלליות. ומכאן לשאלות ספציפיות. נשאלו מספר שאלות על הרשויות הצבוריות של רשות השידור. גם כאן צריך להבין את הפרובלמטיקה. יש ועד מנהל המתכנס אחת לשבוע ויש מליאת רשות השידור שצריכה להתכנס לפי החוק 6 פעמים בשנה ומתכנסת 12 פעם. אלה הגופים העליונים שצריכים לפקח, להדריך ולכוון גוף שעובד 24 שעות ביום. אצלי זה מצטייר בצורת 2 גלגלים, שהאחד נע לאט והאחד נע 24 שעות ביממה. אינני יודע החלטה שנתקבלה בוועד המנהל שלא בוצעה; כמובן, לא מהיום למחר. אבל אם נשמעו דברים אחרים, אני מצטרף אליהם, כי אין להם בסיס, חוץ מהבסיס של אי-הבנה איך עובד הדבר.

נשאלה שאלה, אם צריך לשנות את החוק לגבי הגדרת הסמכויות של שני המוסדות, לי לא חסר תיקון בחוק. קודם כל גופים אלה צריכים לגבש לעצמם כיצד הם פועלים. המליאה עובדת באמצעות ועדות. אני חבר באחת הועדות. הועדות נפגשות והן העושות את המלאכה. התכנון כולו מסתובב הלך וחזור בין הועדות. אני לא ראיתי שבועדה אמרו שמהו אינו צריך להופיע והוא הופיע. צריך לבנות יותר מכניזמים לפיקוח. למשל, צריך לשלב יותר אנשי צבור. אבל גם על הועדות חל כלל הלימוד.

הועד המנהל על פי הסמכויות המוקנות לו, יכול להחליט לדון בכל דבר הנראה לו. הוא אינו מנוע משום דיון בשום דבר. הוא פועל רק על יסוד תבונתו. אינני יכול להגיד שהוא כבר גובש. גם הוא טעון לימוד, נסיון, הפקת לקח, גיבוש דיעה.

אם מדברים על סמכויות באופן כללי, אפשר להגיד שהרשויות הצבוריות הן המתכננות וקובעות את המדיניות, והאנשים בשדה מבצעים. אבל זה פשטני במקצת, כי בין התכנון ובין הביצוע יש זיקות גומלין הדדיות. אין יכולת לרשויות הצבוריות לבוא ולהחליט אין תהיה תכנית זו או תכנית זו. הן יכולות קודם לתכנן, לגבש קונספציה ולבוא אחר כך ולהעיר מתוך הנחה המקובלת בכל הארצות, שיש הערכות לאחר מעשה; יש ניתוח של תכנית לאחר שהיא רצה. ההערכה שלאחר מעשה מוסיפה עוד נדבך למתכונת ולדפוסים בהם עובדים העובדים.

אפי רוצה לומר שבהשוואה ל-5 ארצות שביקרתי בהן ובדקתי שאלות אלו, כולל אנגליה, הגופים הצבוריים של רשות השידור שלנו פעילים ביותר ומשפיעים ביותר.

באשר למבנה הארגוני של הרשות, אנו עוד אוכלים משהו של "כלאיים". הקונספציה היתה דבר משולב. הועד המנהל היוצא, בטרם יצא מינה ועדה שגיבשה המלצה המתבצעת עתה בדבר דצנטרליזציה של כוח האדם והמינהל. לא הייתי מייחס לזה חשיבות גדולה. יש לזה חשיבות. זה יכול להקל או להכביד, אבל לא בזה החשיבות המכרעת. מכל מקום על דבר כזה יכול לחוות דיעה טובה רק מי שמכיר היטב או

מי שבנה רשות שידור, כי לפעמים קובע מי אומר לצלם באיזו שעה להתייצב. לא הייתי רואה בזה דבר העומד היום על הפרק באופן חריף.

נשאלה שאלה, האם אין חפיפה בין הועד המנהל ובין ההנהלה המעשית. ההנהלה המעשית היא פורום של ראשי כל המחלקות או האגפים או החטיבות האחראים להרצת העניין. הועד המנהל היה צריך להיות מעוניין שיהיה צנור כזה, כי דרכו הוא עובד. הוא אינו עובד עם הטוראים, אלא עם המטה המבצעי. אינני רואה בזה קושי. אני חושב שזה דבר המתבקש מאליו.

נשאלה שאלה, האם רשות השידור עצמאית במידה מספקת. בכל מה שנוגע לתכנון, הרכב השדורים, תכנון השידורים - הרשות עצמאית במידה מספקת לחלוטין. היום אין אחריות קולקטיבית. אבל צריכה וחיבת להיות אחריות קולקטיבית, אלא שיש דברים מגבילים. ואחד הדברים הוא, התלות בסמכות הגדולה שמעניק החוק לאוצר ולנציבות שירות המדינה; והקביעה בחוק שדין עובדי הרשות כדין עובדי המדינה, אינה עולה בקנה אחד עם ארגון כמו הטלוויזיה ובמידה רבה גם הרדיו. בארגון אדמיניסטרטיבי כמו משרדי הממשלה טמפו העבודה אחר, הכשורים הנדרשים מהעובדים אחרים, ההתבלות של העובדים שונה. בטלוויזיה אנשים ממצים יכולתם ליצור בגיל צעיר. ואם אתה הולך על פי כל הכללים של האדמיניסטרציה ונשארים אנשים שמיצו כל אפשרויותיהם, אינני אומר שצריך לזרוק אותם, אבל צריך לדעת שזה מכביד. בבי.בי.סי. קיימת אותה בעייה. יש להם אנשים שהתבגרו והם אינם יכולים לעשות הרבה. זה עניין שצריך לתת את הדעת עליו.

במה אתה רואה את הרופה?

א. כץ:

אין תרופה לטלוויזיה אלא בהתרחבות. אפשר ללכת בדרך של חוזים, אפשר ללכת בדרך של מסירת עבודות החוצה. צריך לדעת שהמצב כפי שהוא עכשו, הוא מגביל. המעבר לקביעות ברשות השידור הוא מהיר מאד. בשוודיה זה עניין של 5 שנים.

לשאלה האם טוב הדבר שהטלוויזיה היא ממלכתית,

אני חושב שלא רק שזה טוב, זה חיוני.

אני חייב תשובה לחבר הועד המנהל ד"ר תבין, שאמר "אין זה מקרה". אינני יודע מה זה "אין זה מקרה". אגב, כמה מהעובדים שהוא מנה, אינם עובדים בטלוויזיה. כבר אמרתי שאינני מכיר החלטות של הועד המנהל ושל המליאה שלא בוצעו. אבל קורה דבר אחד: יושבים בועד המנהל, א' אומר כך, ב' אומר כך וג' אומר כך. היו 4 חברים בועד המנהל שאמרו שצריך להפסיק את התכנית של בומבמה צור וגדעון זינגר. היו אחרים שאמרו שלא צריך להפסיק אלא צריך לשפר את הטכסטים. לא היתה החלטה של הועד המנהל. אני לא חשבתי שצריך להפסיק. חשבתי שצריך לשפר. יש לנו תפקיד גם בתחום ההומור. פעם הסקטש' יותר טוב ופעם פחות טוב. מי שהיה בעד הפסקת התכנית, התאכזב מאי הפסקתה. שיבוא בטענות אל הועד המנהל ולא אל העובדים.

אינני רואה כנכונה את האמירה שלעתים קרובות מסלפים את המציאות הפוליטית והכלכלית בארץ. כמוכן יכולות להיות הערכות שונות. אנו תובעים מהעובדים ברשות השידור את כל האחריות הנובעת מהעובדה שהם עובדים ברשות ממלכתית. אבל איננו בוחרים לרשות השידור רק מלאכים. הם מועדים לכשלונות כמו כל עתנאי אחר. ודאי, יש תקלות וכשלונות. וצריך לצמצם אותם. לדעתי, הם הצטמצמו בשנתיים האחרונות. וצריך לראות את המגמה הכללית. אלה אינם דברים שמטפחים אותם בין לילה.

משפט אחד של ד"ר תבין שאינני יכול לקבל אותו

הוא, ש"קיימת סכנה שהועד המנהל יהפוך לחתומת גומי על ידי ההנהלה". זה אינו עומד בשום מבחן של המציאות, כי אין הועד הועד המנהל מנוע מלעשות איזה דבר אלא בגבולות תבונתו הוא.

היום האופנה היא להכות את רשות השידור.
אילו האופנה הייתה לשבח את רשות השידור, הייתי יכול להביא הרבה
דברים עליהם ניתן לשבח את רשות השידור. אני חושב שהבקורת על רשות
השידור היא למעלה מכל שיעור.

אמר המנכ"ל במליאת רשות השידור שזה מתסכל
להיות היום חבר המליאה ועוד יותר חבר הועד המנהל. אני חושב שבגל
זה המתוסכל ביותר הוא העובד הטוב של רשות השידור, כי מה שאינו
עושה, מלה טובה אינו שומע. ויש הרבה עובדים טובים ברשות השידור.
ויש הרבה עובדים שמתמסרים לעבודתם יום ולילה ומתחבטים בכל הדברים
שהם נושא להתחבטות. ובסופו של דבר מוציאים מוצר טוב. יעל אותו עובד
טוב שענשה דברים, הייתי רוצה שיחשבו כאשר מבקרים את רשות השידור.

היה"ר א. רימלט: תודה למר חסיין.
רשות הדיבור למר אלמוג.

ש. אלמוג: הייתי רוצה להשיב על השאלה שהשיב עליה מר
בלוך מנקודת ראותו הוא, והיא השאלה - האם
יש מקום להכניס שנויים בחוק. התלבטתי קשות לגבי שאלה זו, לא רק
משום שהעלה אותה מר כץ, אלא משום שלאחר כך וכך שנים שקיים חוק זה,
נשאלת השאלה, האם הוא חוק טוב?

לפני שנים אחדות, לפני שהכנסת חזרה ונזקקה
לחוק רשות השידור, לאחר שהוחלט לכלול את הטלוויזיה ברשות השידור,
היה דיון במליאת רשות השידור ביחס לאותה שאלה: האם החוק טוב או לא.
והייתה ועדה מיוחדת שהורכבה מקבוצת חברים של המליאה, שהגישה הצעותיה
למליאה. וכאשר באו לסכם הצעות אלו, נמצא שאין טוב למליאה מאשר לסמוך
ידיה על הנוסח שהיה בחוק, כי כל תיקון שהוצע - ואני מדבר על תיקונים
מהותיים - לא נראה מספיק משכנע בעיני חלק מחברי המליאה. ואז לאחר
שקלא וטריא - ויש פרוטוקולים של דיונים אלה - הגיעו כולם למסקנה
שבצד החוק הקיים מספיק. השאלה היא שאלה של אינטרפטציה של החוק.

חוק זה נתן בידי רשות השידור הרבה חופש
בתחומים רבים, ובתחומים מסויימים קשר את הרשות בטבורה לאדמיניסטרציה
של הממשלה. בנקודה זו יש אולי ענין לעשות תיקונים. אבל לגבי המוטיב
היסודי של החוק, הנסיון למצוא את הסינתזה בין ניהול שוטף של ארגון
שיש לו משימות יומיומיות - ועמד עליהן באופן פלסטי מר חסיין - ובין
פיקוח צבורי, אני חושב שזו מעין הרפתקאה או ניסוי בדמוקרטיה כיצד
יכול גוף שאינו מנוהל באופן ישיר על ידי זרוע ממשלתית להיות בעת
ובעונה אחת גם יעיל וגם נתון לפיקוח. אני הייתי אומר שבאיזה שהוא
מקום יש סתירה מסויימת בין יעילות ובין פיקוח צבורי, שהחוק מנסה
לגשר עליה על ידי פשרה.

ברור לחלוטין שגוף הקיים לתכלית מסויימת
ונמצא בשליטה בלעדית של זרוע מבצעת, יכול להילת יעיל ביותר ותכליתי.
בארצות הברית יש פיקוח צבורי מסויים גם על חזנות שידור מסחריות.
אבל המטרה היסודית של תחנת שידור מסחרית היא ברורה - עשיית רווחים.
כל ארגון הבנוי על השגת מטרה שאפשר למדוד השגתה על ידי מאזן,
יש לו הרבה יותר אפשרויות לבדוק את עצמו, לשנות את עצמו לפי הצרכים,
משום שהוא פועל במסגרת מוגדרת.

לא כך בנינו את רשות השידור שלנו,
כשם שלא כך בנו את רשות השידור באירופה. אנו בנינו את רשות השידור
על סינתזה בין המטרות הצבוריות לבין הצורך לשדר, והצורך לשדר, אני
כולל בו גם ספוק צרכי הקהל העכשוויים.

כבר דובר לא פעם על ההבדל בין טיפוח הטעם
הטוב על ידי שידור ובין תגובה מיידית של הקהל על מה שמציגים לו. יש

בודאי מקום להבחנה בין דברים אלה. רשות השידור על פי החוק הלכה בדרך של פשרה מסויימת בין שני דברים אלה. היא מנסה להשיג שביעות רצון של הצופה, אבל בעת ובעונה אחת אינה קובעת את התכניות רק על פי קנה מידה זה.

אם נחזור לענין החוק, החוק גם הוא בנוי על התפיסה הדמוקרטית של צ'ק אנד בלנס. בארץ יותר מאשר ברוב המקומות יש שני גופים צבוריים; האחד צמוד והאחד המתכנס לעתים מזומנות. מובן מאליו שבשביל הזרוע המבצעת, בשביל האכסוטיבה הייתה הדרך הרבה יותר קצרה אלמלא הפיקוח המרובה הקיים בחוק רשות השידור. אבל אינני חושב שבמדינה כשלנו יעלה על דעתו של מישהו למסור מכשיר רב-עצמה כזה בידי זרוע מבצעת כלשהי; כשם שלא רצתה הכנסת למסור מכשיר זה בידי זרוע מבצעת של הממשלה הנבחרת באופן בלעדי, כך היא אינה חושבת למסור זאת בידי הנהלה, ותהיה הטובה ביותר בביצוע. יש סתירה בין 2 הקונצפטים בללו שבמדינה דמוקרטית חייבים למצוא פשרה ביניהם.

אם נבוא היום לבדוק את חוק רשות השידור - וועדה זו הייתה שותפת לשיי הבדיקות הקודמות - לא נגיע לחוק שיהיה שונה בהרבה מהחוק הקיים. אני חושב שגם להבא יהיה החוק מבוסס על פשרה בין שני הקונצפטים וביסודו לא ישתנה. ואם דיבר חבר הכנסת כץ על שנויים מהותיים בחוק, אינני חושב שיש מקום לשנויים מהותיים כל עוד זוהי רשות ממלכתית שאינה מנוהלת באופן ישיר על ידי הממשלה. יש מקום לשנויים, אבל לא לשנויים מהותיים.

אשר לשאלה האם ניתן לאחד ועדי העובדים ברבים ברשות השידור - כבר סיפר מר בלוח על ההישג מנקודת ראותה של אגודת העתונאים, וגם באופן אובייקטיבי, באחד כמה ועדי עובדים לועד אחד.

היו"ר א. רימלט: יש ועד אחד?

ש. אלמוג: יש ועדים תבים ברשות השידור. ברגע זה ישנם 9 ועדים. היו תקופות שהיו 12 ועדים.

קריאה: ומה מספר העובדים?

ש. אלמוג: 1200. כל זה נובע מחוק הרב-גווניות של המקצועות השונים ומתוך ההשתייכות הסקטוראלית של העובדים לאגודים מקצועיים שונים. אם מוסדות רשות השידור ירצו להביע דיעה בענין, אינני חושב שיהיו מוסמכים לעשות זאת, כי זה ענינו הוולנטרי של העובד. ברור לי שאנו איננו נשכרים מייצוג זה. יכול מישהו לומר, שהמעביד מעונין בשיטת הפרד ומשול בקרב העובדים. אני דוחה את הדבר גם מבחינה עקרונית וגם מבחינה מעשית. אני אינני חושב שזה מביא תועלת למוסד. ואינני חושב שזה מביא תועלת לעובדים. יתכן שיום יבוא ותימצא הדרך להגיע להבנה גדולה יותר בין קבוצות שונות של עובדים. אני הייתי מקבל זאת בברכה.

לעומת זאת יש דבר שאנו נוגעים בו במישרין והוא - צורת העסקת העובדים. כאן נשאלה השאלה, האם כל העובדים צריכים להיות בתקן; ומהי הדרך למצוא שביל הזהב בין התביעות הסוציאליות ותביעות לקביעות ולפנסיה וכיוצא באלה שיש לצבור העובדים ובין הצורך בהחלפת כשרונות, בגמישות ובפתיחות? זו שאלה יסודית שלא הצלחנו למצוא לה פתרון משביע רצון כלל ועיקר. אני אומר זאת במלוא גילוי הלב. והסיבה די ברורה. בראש וראשונה, אין בארץ בשום מקצוע איזה שהוא מעמד של "פרי לנס", משתתפים חפשיים. זה אופייני לישראל ולמנטליות שלה, שכל אחד יש לו מקום עבודה שלו. אנו לא הצלחנו לשנות זאת. גם אם האינטרס של הרשות הוא יתר פתיחות. אנו יכולים לראות את הדבר מתוך אספקט יותר קונקרטי, שזכויות העובד בארץ מוגנות בצורה כזאת שאם אדם נכנס כמשתתף חפשי, לאחר תקופה

מסויימת הוא יכול לפנות לבית דין לעבודה ולהוציא פסק דין המחייב את המעסיק לקבל אותו כעבוד קבוע. זה חל על כל המוסדות במדינה, גם על המעסיק הפרטי. בענין זה איננו יכולים לחדש הלכות. אנו חייבים להזדקק לחוק כפי שהוא ולמערכת יחסי העבודה כפי שהיא קיימת במשק. מהי החשבה שאנו יכולים לתת? החשבה היא זו, שכל עוד אנו מסוגלים לזה מבחינת הסכמי העבודה ומבחינת התקציב שלנו, אנו חמיד משתפים בשדורים, גם ברדיו וגם בטלוויזיה, אנשים העובדים במקומות אחרים ומשתתפים מפעם לפעם בשדורים שלנו.

יש גם סטטוס של עובד בחוזה קבלני. ונוסף לזה יש גם שימוש בפרי עבודתם של מפקים עצמאיים שמספקים לנו שירות; דהיינו - סרטי טלוויזיה לפי הזמנה שהועדה מאשרת. זהו האזון הניתן במציאות שלנו לצורך הלגיטימי להבטיח את ההסדרים המחייבים לגבי כוח האדם המועסק במישרין על ידי הרשות.

ז. הרמן: מה לגבי השתלמויות של עובדים?

ש. אלמוג: במצב הכספי של רשות השידור זה נשמע אוטופי. אנו שולחים אנשים להשתלמות. אנו חושבים שהחשוב מאד. בשנים האחרונות היו מספר עובדים בהשתלמויות בחו"ל. יש לנו קרן השתלמות יחד עם האגודים המקצועיים, כמו שיש למורים ולמהנדסים אם האיש רוצה לחסוך להשתלמות כזה, ואנו משלמים את חלקו, יש פתרון לבעיה, כפי שהיא מוכרת לנו מהחיים האקדמאים בארץ. אני משוכנע שאילו היינו באים בהצעה כזאת לאוצר, היינו נתקלים בקיר אטום. קשה מאד, לגוף המתלבט בבעיות כספיות, לבוא בהצעות מרחיקות לכת בענין השתלמויות.

יש רוטציה בתפקידים, לעתים יותר ממה שהיינו רוצים; כי יש ענין של עייפות מהחמר. כאשר אדם מפלא תפקיד במשך תקופה מסויימת ונתקל בקשיים אוביקטיביים ובקשיים של הפעלת הצוות, לאחר תקופה מסויימת הוא מרגיש עייפות. אנו משתדלים להקל על העובד להחליף תפקיד, כדי שיהיה יעיל בתפקיד אחר.

בזמן האחרון יש מחשבה רעננה בכיוון זה גם בצבור המורים; והועלתה הצעה שמורה הממלא תפקיד במשך תקופה ארוכה, יכול לפרוש. אני חושב שזה בא לפתור בעיות דומות לאלה שישנן גם בארגון שלנו.

א. כץ: אתה מתנגד שתוצע הצעה דומה לגבי עובדי הרשות?

ש. אלמוג: פרימה-פציה - לא. אבל נצטרך לבחון אותה. אני חושב שיש מקום לגמישות יותר גדולה לגבי דרכי העסקתם של עובדי הרשות מכפי שניתן לעשות זאת היום, הן בגלל מערכת יחסי העבודה והן בגלל מגבלות החוק.

נשאלה שאלה ביחס למידת האזון הפוליטי. בעקבות הסטטיסטיקה שסופקה לכם, יש בכוונתי להגיש סטטיסטיקה נוספת להשלמה. כי לאחר שהסטטיסטיקה הראשונה הובאה התברר שיש דברים נוספים שראוי לתת את הדעת עליהם. אני מקווה שסטטיסטיקה זו תושלם לפני שיסתיים הדיון בועדה. על כל פנים אני חושב שהנתונים שהוגשו לועדה מחייבים אותנו לבדיקה רצינית; ואני התחלתי בבדיקה זו יחד עם חברי. בדרך עבודתו הרגילה אין עורר החדשות צריך להיות שוקד על כך שכל נושא יתן את האזון האוטומטי בין כל המפלגות ובין כל הגוונים. אני חושב שבאופן אקומולטיבי ניתן דעתנו על מידת האזון הפוליטי בשדורים.

הזדמנות זו שבקשתם למסור לכם אינפורמציה, הייתה גם הזדמנות שבבילנו לבחון באיזו מידה אינפורמציה זו אינה מחייבת אותנו לאיזו שהיא עשייה בקורתית. עם זאת שהאינפורמציה אינה מושלמת, וחוגש אינפורמציה שלמה יותר, הרי גם אנו נתנו דעתנו לכך שהאינפורמציה עצמה מחייבת אותנו לבחינה מחודשת של נושא זה.

אני רוצה לומר, שדי מסובך לדרוש מעורך שצריך לענות על שאלות השעה ולהציג נושא שבאותו רגע נראה כנושא החשוב ביותר מכל הנושאים הפוליטיים, שהוא ישקול במאזני בית-מרקחת את השתתפות אנשי המדינה, נציגי הממשלה ונציגי האופוזיציה. הוא צריך לתת דעתו על כך. אבל הוא צריך קודם כל להשיב על השאלה, מה הדבר החשוב ביותר באותו רגע בשביל צבור המאזנים והצופים. אילו היה צריך העורך לעסוק רק באזון פוליטי, היה במצב קל יחסית. מאחר שהוא צריך לתת שירות לצבור, לא פעם ניתן למדוד את השירות רק לאחר תקופה, באופן אקומולטיבי.

אנו מקפידים בארץ על אזון פוליטי בכל תכנית ותכנית יותר מאשר מקובל בארצות אחרות. הבי.בי.סי. נוהג לדבר על אזון לטווח ארוך. ואין הכרח, על כל תכנית השנויה במחלוקת, להביא מייד את התשובה. אצלנו כאשר יש שאלה שנויה במחלוקת, אנו משתדלים להביא דבר בשם אמרו וגם את הדיעה הנגדית. לא פעם יש בזה סתירה, כי הבעייה המוצגת אינה יכולה להמדר רק לפי קנה המידה של מספר המשתתפים בכנסת המגוונת שלנו. שאלה זו ניתנת לפתרון בקושי רב, כי ריבוי הגוונים והדיעות הוא כזה, שקשה לעורך למצות את כל הבטוי הרב גווני בכל תכנית ותכנית.

עם זאת אני מקבל את הבקורת שהושמעה כבקורת שצריך להתייחס אליה במלוא הרצינות. גם אם לא נחננו דעתנו על אזון מושלם בכל תכנית, הרי באופן אקומולטיבי אנו חייבים בכך.

חבר הכנסת אליעד העלה שאלת עצמאות הרדיו ועצמאות הטלוויזיה. אני חושב שבעיית העצמאות של הרדיו ובעיית העצמאות של הטלוויזיה היא בעייה מדומה. כבר הסברתי את ההשתלשלות ההיסטורית של הקמת רשות השדור על שתי השלוחות והרחבתי את הדבור על המבנה המשולב של הרדיו והטלוויזיה, שהוא מעין פשרה בין שתי חפיסות מנוגדות שהוכרעו על ידי ועדת השרים לענייני הטלוויזיה. יחכן שיש דרכים רבות לעשות מבנה משולב או מבנה נפרד. אבל ביסודו של דבר, לא קיימת שאלה של עצמאות הרדיו ועצמאות הטלוויזיה. יש שאלה פונקציונלית - במסגרת המשאבים שיש לנו, במסגרת הנתונים הפיזיים והתקציביים, מה עדיף לשדור. אני חושב שהבעייה איננה בעייה של עצמאות. ניתנה מידה כזאת של עצמאות לכל מדיום, שלא קיימת השאלה הפילוסופית של עצמאות יותר גדולה, אלא קיימת השאלה של מידת הפיקוח הצבורי. אם מישהו חושב שאם יפרידו את הרדיו מהטלוויזיה, זה יהיה שירות טוב יותר או זול יותר, אינני יודע על מה הוא מבסס מחשבה זו.

אני אינני סבור שהפשרה שנקבעה במבנה הנוכחי היא בהכרח הפשרה האידיאלית. אני משוכנע שחייבת להיות פשרה פונקציונלית בין הרדיו והטלוויזיה, פשרה שתבטא את המיוחד לכל מדיום ותשלב במידת האפשר בייעילות גדולה את שתי המדיות בתוך המסגרת הצבורית. אם מישהו חותר לשנוי מהותי במבנה זה, אני חושב שזה יהי בניגוד גמור למקובל בכל ארץ אחרת באירופה. אפשר להוסיף מידה כזאת או אחרת של שילוב ואפשר להפריד יותר. אנו למדנו מהנסיון. ולאור הנסיון הגענו למידה גדולה יותר של בזור בתחום המנהל כדי שכל מדיום יוכל לשלוט בחיי היום יום באופן יותר מוחשי בעניינים האדמינסטרטיביים.

היה שנוי בסטטוס של המנהלים של הרדיו והטלוויזיה. אלה דברים שנעשו תוך כדי נסיון. הם אינם שנויים מהותיים.

אני חושב שהבעייה היסודית - ועל זה דובר לא פעם - היא, כיצד לספק שירות נוסף בטלוויזיה, כי אני חושב שבתחום הרדיו הגענו, לפי שעה, למצוי יפה של האפשרויות. הבעייה היא בתחום הטלוויזיה. אני חושב שבהחלט אין זה מספיק שאנו משדרים רק תכנית אחת מספר שעות כל כך מצומצם יחסית בטלוויזיה; ומן ההכרח בהרכב המגוון של אוכלוסיית ישראל לשאוף לכך שתהיה תכנית אלטרנטיבית, או לפחות מספר שעות שדור גדול יותר.

האם תחנת טלוויזיה פרטית מסחרית, תוכל לספק את הצרכים? יש מידה מסויימת של פרדוקס בהצעה זו, לאחר שרשות

השידור בסיום דיונים נוקבים הגיעה למסקנה שהיא מעוניינת בפרסומת מסחרית בטלוויזיה כדי לממן את התכניות, והממשלה והכנסת דחו הצעה זו. מדוע צריך למסור זאת לידי פרטיות, אם ניתן למסור זאת לידי רשות השדור עצמה?

יש כמה וכמה שיקולים שצריך לשקול אותם לגבי הערך של תחנת שידור פרטית. והשיקול הראשון - האם אנו מסוגלים כבר היום להגיע לרשת שניה? אני חושב שזה מוקדם מדי. אבל אני חושב שצריך להכין אותה. אם היא צריכה להיות מסחרית, השאלה היא - מדוע גוף מסחרי יוכל למלא ביתר הצלחה את התפקידים שרשות השדור משתדלת למלא? האם לא תהיה צבילציה שלילית בהתקנות הבגן נכשום ממלכתית-גוף מסחרי? מי יקיים את הרשות הממלכתית אם גוף מסחרי יוכל לפעול בתחום זה והוא בתור גוף מסחרי ימשוך עובדים מהרשות הממלכתית? האם תהיה לצבור אפשרות לקיים שירות טוב יותר, או שהשירות של הצבור...

מה המצב באנגליה?

היו"ר א. רימלט:

ש. אלמוג: באנגליה יש טלוויזיה מסחרית בצד הבי.בי.סי המבוססת על המציאות שהבי.בי.סי. על ידי האגרה הגדולה מצליח להתקיים ולפעול מבלי שהוא נמצא במצוקה. ועצם קיומו של הגוף המסחרי נותן דחיפה לבי.בי.סי לעשות דברים שאצלנו הכנסת הייתה מתנגדת להם.

השיטה האנגלית מבוססת על מציאות שאינה קיימת אצלנו - מספר האוכלוסין המקיימים את הטלוויזיה. כל אלה שמציעים להקים אצלנו טלוויזיה מסחרית מתבססים על כך שהם יכולו להרוויח על ידי כך שיתנו שירות לערים הגדולות. בכל ההצעות שהגיעו אלינו מצד משקיעים פוטנציאלים מדובר על כך שהם יתנו שירות לאזור תל-אביב. השאלה היא, האם במדינת ישראל ניתן לחשוב על שירות כזה לחלק של האוכלוסיה, והוא בעיקרו יהיה מעוניין ברווח ומבחינה סכנית יהיה לו קשה לעשות דבר שאנו חייבים לשות - לתת שירות גם למקומות מרוחקים ונידחים נוסף לערים הגדולות. אינני חושב שבשלב זה הצעה מסוג זה יש לה יסוד.

המשך החשובות של מר אלמוג - בישיבה הבאה.

היו"ר א. רימלט:

ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00